การบริโภคเครื่องดื่มจากชัญพืชในโลกตะวันตกและเอเชียมีปริมาณเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้บริโภคให้ความสนใจเรื่องโภชนาการและคุณค่าของอาหารเพิ่มมากขึ้น ซึ่ง เครื่องดื่มผงสำเร็จเป็นอีกหนึ่งตัวเลือกที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค ในงานวิจัยนี้ใช้ข้าว หอมมะถิ 105 เป็นวัตถุคิบในการศึกษาการผถิตเครื่องคื่มผงสำเร็จรูปจากข้าว โดยศึกษา กระบวนการผลิต 2 วิธี (กระบวนการ extrusion และกระบวนการทำแห้งโดยใช้ drum dryer) เพื่อเปรียบเทียบผลของกระบวนการผลิตในด้านความคงตัว ความสามารถในการ ละลาย และ ความหนืดของเครื่องดื่มผงสำเร็จรูปจากข้าว ซึ่งปัจจัยที่ศึกษาในกระบวนการ extrusion คือ ความชื้น 2 ระดับ (11% และ 18%) ปริมาณแป้งถั่วเหลืองที่เติมในสูตร 4 ระดับ (0%, 5%, 10% และ 20%) และอุณหภูมิสุดท้ายที่ออกจาก chamber ของเครื่อง extruder 2 ระดับ (120°C และ 180°C) ส่วนสภาวะในกระบวนการทำแห้งโดยใช้ drum dryer ปัจจัยที่ศึกษา คือ ความชื้น 3 ระคับ (80%, 85% และ 90%) ปริมาณแป้งถั่วเหลืองที่ เติมในสูตร 4 ระดับ (0%, 5%, 10% และ 20%) และความเร็วรอบของลูกกลิ้งของเครื่อง drum dryer 2 ระดับ (2.9 rpm และ 5.8 rpm) ผลการทดลองพบว่าเครื่องดื่มผงสำเร็จรูปจาก ข้าวที่ผ่านกระบวนการ extrusion จะให้ผลิตภัณฑ์ที่มีคณภาพทางค้านความคงตัว ความสามารถในการละลาย และความหนืดที่ดีกว่าการผลิตโดยใช้กระบวนการ drum dry อย่างมีนัยสำคัญ (p≤0.05) ซึ่งกระบวนการผลิตเครื่องคื่มผงสำเร็จรูปจากข้าวโคยมี ส่วนผสมของแป้งถั่วเหลืองในระคับต่ำ ทำการอัดพองที่สภาวะของความชื้นสูง อุณหภูมิ ในกระบวนการ extrusion ต่ำ จะทำให้ได้ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มข้าวผงสำเร็จรูปที่มีคุณภาพดี ที่สด

ABSTRACT

222853

The consumption of cereal and grain milks in the western world and Asia has increased as a result of increased health consciousness of consumers. beverage is one of the popular choices for consumer handling. In this study, Hom mali 105 was used as a raw material for a study on a production of instant rice beverage. Two processing methods (extrusion and drum dryer) were used to compare the effects on stability, solubility and viscosity of instant rice beverage. Two levels of moisture content (11 and 18%), four levels of soy flour added in formula (0, 5, 10 and 12%) and two levels of temperature in final chamber of extruder (120 and 180°C) were used to study for the extrusion process. Three levels of moisture content (80, 85 and 90%), four levels of soy flour added in formula (0, 5, 10 and 20%) and two roller speeds of drum dryer (2.9 and 5.8 rpm) were used to study for the drum dry process. The results showed that the better stability, solubility, and viscosity of instant rice beverage were resulted from extrusion compared to drum dry Low level of soy flour mixed in rice flour with low moisture process ($p \le 0.05$). content and high temperature of extrusion process produced the highest quality of instant rice beverage.